

dosarul nr.2ra-1755/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (V. Martînenco)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, A. Malîi, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Primăria orașului Vadul lui Vodă în interesele copiilor minori XXXXX

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria orașului Vadul lui Vodă în interesele copiilor minori XXXXX împotriva lui XXXXX, intervenient accesoriu Centrul Municipal de Plasament și Reabilitare a Copiilor de Vârstă Fragedă și Serviciul de Asistență Paternală Profesională, cu privire la decăderea din drepturile părintești,

împotriva deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de Primăria orașului Vadul lui Vodă și s-a menținut hotărârea din 07 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a t ă:

La 18 mai 2017, Primăria orașului Vadul lui Vodă (autoritate tutelară), în interesele copiilor minori XXXXX, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui XXXXX, intervenient accesoriu Centrul Municipal de Plasament și Reabilitare a Copiilor de Vârstă Fragedă și Serviciul de Asistență Paternală Profesională, cu privire la decăderea din drepturile părintești.

În motivarea acțiunii a indicat că XXXXX sunt părinții copiilor minori XXXXX.

Reclamanta a concretizat că soții XXXXX fac parte din categoria persoanelor social vulnerabile, nu sunt încadrați în câmpul muncii, duc un mod de viață antisocial.

Astfel, în data de 15 mai 2017, ora 09:30, asistentul social din cadrul Primăriei orașului Vadul lui Vodă a fost sesizat de către XXXXX (mătușa copiilor pe linia paternă), care a comunicat că copiii minori sunt abandonați de către părinți.

Urmare a intervenției autorității tutelare, copiii XXXXX au fost găsiți flămânzi, nespălați, cu hainele murdare, infectați de XXXXX, iar medicul de familie, invitat imediat la fața locului a depistat XXXXX. S-a constatat că familia locuiește într-o casă bătrânească rămasă de la buneii, în stare avariată cu o curte neîngrijită și plină de resturi menajere.

A mai menționat reclamanta că, din spuseleXXXXX, a aflat că mama copiilor lipsește de acasă din data de 16 aprilie 2017, iar tatăl copiilor care a revenit acasă din Federația Rusă, a lipsit câteva zile lăsând copiii singuri în casă.

Prin urmare, a notat că membrii comisiei în componența asistentului social din cadrul Primăriei orașului Vadul lui Vodă, Lolita Cumpătă, medicului de familie al IMSP CS Vadul lui Vodă, Diana Cebotari și ofițerii de poliție al IP Ciocana, Anatol Cojohari și Olga Gribineț, au hotărât de a lua copiii minori din casa în care domiciliau, întrucât condițiile deplorabile în care locuiau prezintă un pericol iminent pentru viața și sănătatea lor.

Astfel, a solicitat Primăria orașului Vadul lui Vodă decăderea din drepturile părintești a lui XXXXX.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Primăria orașului Vadul lui Vodă și s-a menținut hotărârea din 07 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

În susținerea soluțiilor sale, instanțele de judecată au reținut că soții XXXXX au întreprins acțiuni de remediere a situației create și îmbunătățirea condițiilor de trai pentru copiii minori.

Cu referire la jurisprudența CtEDO, instanțele de judecată au menționat că examinarea elementelor care servesc cel mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanță fundamentală (cauza Johansen împotriva Norvegiei, hotărârea din 07.08.1996, paragraful 64), iar interesul copilului trebuie considerat ca fiind primordial și că doar un comportament deosebit de nedemn poate determina ca o persoană să fie privată de drepturile sale părintești în interesul superior al copilului (cauza Gnahore împotriva Franței, nr. 40.03/98, paragraful 59, și Johansen împotriva Norvegiei, paragraful 78).

Totodată, instanțele au remarcat că prin decăderea din drepturile părintești, nu poate fi respectat interesul major al minorilor, or în speță se atestă legătură de afecțiune între părinți și copiii lor.

Mai mult decât atât, având în vedere faptul că decăderea din drepturile părintești este cea mai severă sancțiune, aceasta necesită a fi aplicată numai după ce se va constata că alte măsuri luate față de părinții ce nu-și onorează obligațiile, nu au dat nici un efect.

La 12 iulie 2018, Primăria orașului Vadul lui Vodă în interesele copiilor minori XXXXX a declarat recurs împotriva deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea înaintată să fie admisă sau cu remiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

În susținerea recursului declarat, recurenta consideră că soluția instanței de apel este pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea naturii juridice a obiectului litigiului, criteriu care presupune prin sine lămurirea corectă și certă a situației de fapt și de drept.

Astfel, a menționat că instanțele ierarhic inferioare au neglijat faptul că XXXXX prin inacțiunile lor sistematice au pus în pericol sănătatea fizică și psihică a copiilor minori, dezvoltarea lor morală, asigurarea condițiilor de trai și materiale, au neglijat

instruirea copiilor prin faptul că intimații i-au lăsat pe XXXXX fără supraveghere mai multe zile consecutiv.

În opinia reclamantei, instanțele de judecată au neglijat aceste inacțiuni sistematice ale intimaților care reprezintă eschivarea de la exercitarea obligațiilor părintești față de copii și care prejudiciază interesul superior al minorilor.

Referitor la concluzia instanțelor precum că între părinți și copiii lor minori există legătură de afecțiune, recurenta a menționat că lipsa de afecțiune din partea părinților față de copiii minori se confirmă inclusiv prin faptul că, până în prezent intimații nu au întreprins nici o acțiune pentru a lua copiii din Serviciul Asistență Parentală Profesionistă și nu s-au conformat planului de intervenție întocmit de instituția tutelară, pentru reîntoarcerea minorilor în sânul familiei.

La fel, a notat recurenta că potrivit încheierii din 05 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, intimata este învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) din Codul penal. Iar, în cadrul examinării cauzei s-a constatat că intimată nu se află la domiciliul său, nefiind cunoscut locul aflării ei. Prin urmare, intimata și-a abandonat copiii și a plecat deja de peste un an de zile, ceea ce confirmă lipsa de afecțiune față de copiii săi.

Urmare celor relatate, a indicat recurenta că copiii XXXXX nu sunt capabili de a-și pregăti hrana, de a se aproviziona cu produse și apă potabilă și de a respecta igiena personală în mod independent, aceste obligații de îngrijire revenindu-le părinților, potrivit art. 53 alin (2) din Codul familiei.

În consecință, copiii nu doar că îndură foame și frig, aceștia sunt predispuși a se îmbolnăvi, fapt ce amplifică suferințele fizice și psihice la copii.

Instanțele de judecată în viziunea recurente au neglijat faptul că XXXXX depistată la minori nu se înlătură decât prin intermediul unui tratament sau măsuri corespunzătoare, iar netratarea lor, pot genera complicații acute.

În concluzie, Primăria orașului Vadul lui Vodă a menționat că intimații nu doar că și-au neglijat obligațiile de părinți, dar au supus copiii minori unui tratament inuman.

Instanța de recurs constată că, decizia din data de 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces în data de 18 mai 2018. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 din Codul de procedură civilă, consideră recursul depus la data de 12 iulie 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Argumentele recurente precum că, instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material se resping, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de prima instanță și de instanța de apel și apreciate corect de instanța de apel cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurenta nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol Completul reține că, recursul declarat nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă că, prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce recurenta a avut posibilitatea de a fi auzită de prima instanță și de instanța de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că, recurente i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din

perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Primăria orașului Vadul lui Vodă în interesele copiilor minoriXXXXX, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria orașului Vadul lui Vodă în interesele copiilor minori XXXXX împotriva luiXXXXX , intervenient accesoriu Centrul Municipal de Plasament și Reabilitare a Copiilor de Vârstă Fragedă și Serviciul de Asistență Paternală Profesională, cu privire la decăderea din drepturile părintești, împotriva deciziei din 19 aprilie 2018 Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan